

A BIZOTTSÁG (EU) 2015/1321 HATÁROZATA**(2010. június 23.)****a Franciaország által az Arbel Fauvet Rail SA részére nyújtott C 38/07 (korábbi NN 45/07) számú állami támogatásról***(az értesítés a C(2010) 4112. számú dokumentummal történt)***(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az érdekelt feleket az említett rendelkezéseknek megfelelően felkérte észrevételeik megtételére ⁽²⁾,

mivel:

1. ELJÁRÁS**1.1. A Bizottság előtti eljárás**

- (1) A Bizottság panasz útján értesült a Franciaország által az Arbel Fauvet Rail SA társaság (a továbbiakban: AFR) javára hozott támogatási intézkedésekről. Franciaország 2006. január 28-án, 2006. október 25-én, 2007. január 30-án és 2007. június 6-án kiegészítő információkat bocsátott a Bizottság rendelkezésére.
- (2) A Bizottság 2007. szeptember 12-i levelében tájékoztatta Franciaországot határozatáról, amely szerint e támogatás tekintetében megindítja az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást.
- (3) Franciaország 2007. október 12-i, valamint 2007. december 18-i és 19-i levelében terjesztette elő észrevételeit.
- (4) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽³⁾. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be a szóban forgó támogatással kapcsolatos észrevételeiket.
- (5) A Bizottsághoz nem érkeztek észrevételek az érdekelt felektől.
- (6) 2008. április 2-án a Bizottság a szóban forgó intézkedések tekintetében negatív határozatot ⁽⁴⁾ hozott, amelyben visszafizetési kötelezettséget állapított meg (a továbbiakban: az eredeti AFR-határozat).
- (7) Az eredeti AFR-határozatot a Région Nord-Pas-de-Calais (T-267/08. sz. ügy) 2008. július 9-én, a Communauté d'Agglomération du Douaisis (T-279/08. sz. ügy) pedig 2008. július 17-én megtámadta. A felperesek a határozat megsemmisítésének egyik jogalapjaként arra hivatkoztak, hogy hiányzott a támogatási elem kiszámításának indokolása. A felperesek továbbá arra is hivatkoztak, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el, amikor az AFR-t – tévesen – nehéz helyzetben levő vállalkozásnak minősítette.

⁽¹⁾ Az EK-Szerződés 87. és 88. cikke 2009. december 1-jei hatállyal az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 107., illetve 108. cikkévé vált. A megfelelő cikkek rendelkezései tartalmukat tekintve azonosak. E határozat alkalmazásában az EUMSZ 107. és 108. cikkére való hivatkozást – adott esetben – az EK-Szerződés 87. és 88. cikkére történő hivatkozásként kell érteni.

⁽²⁾ HL C 249., 2007.10.24., 17. o.

⁽³⁾ Lásd a 2. lábjegyzetet.

⁽⁴⁾ A Bizottság 2008. április 2-i C(2008) 1089 végleges határozata (HL L 238., 2008.9.5., 27. o.).

1.2. A Biria-ügyben hozott ítélet

- (8) A 2008. április 2-i eredeti AFR-határozatban szereplő támogatási összeg kiszámítása a Bizottság egy korábbi, a C 38/2005 számú, Biria-csoport ügyben hozott határozatában (a továbbiakban: a Biria-határozat) kialakított módszeren alapult ⁽⁵⁾.
- (9) A 2007. április 5-én (T-102/07. sz. ügy), illetve 2007. április 16-án (T-120/07. sz. ügy) benyújtott keresetükkel ⁽⁶⁾ a Biria-határozatot a támogatást nyújtó hatóság, valamint a támogatás kedvezményezettjeinek jogutódai megtámadták. A Törvényszék 2010. március 3-án ⁽⁷⁾ megsemmisítette a Biria-határozatot.
- (10) A Törvényszék a Bizottság érvelésének jelentős részét elfogadta, a határozatot azonban ennek ellenére megsemmisítette egy adott kérdésre vonatkozó indoklás hiánya miatt. A Törvényszék véleménye szerint a Bizottság egy nehéz helyzetben levő vállalkozásnak nyújtott kölcsön támogatási elemének megállapítása során a kockázati prémiumok kiszámítására vonatkozó indokolásában nem elegendhet meg a referencia-kamatláb és a leszámítási kamatláb megállapításának módjáról szóló 1997. évi bizottsági közleményre ⁽⁸⁾ (a továbbiakban: a referencia-kamatlábrol szóló 1997. évi közlemény) való egyszerű utalással.

1.3. Visszavonás

- (11) Az eredeti AFR-határozat kifejezetten hivatkozik a Törvényszék fenti ítéletével megsemmisített Biria-határozat indoklására. A Biria-határozatban foglalt érvelés és az eredeti AFR-határozatban az alkalmazandó kockázati prémiumot illetően szereplő érvelés hasonló elemeken alapul.
- (12) Következésképpen a Bizottság a Biria-ügyben hozott ítéletre figyelemmel megállapítja, hogy a 2008. április 2-i eredeti AFR-határozatban nem indokolta meg a jogilag megkövetelt módon az alkalmazandó kockázati prémium szintjét. Mivel a határozat még nem jogerős, lehetőség van visszavonására és új határozat elfogadására.

2. A TÁMOGATÁS LEÍRÁSA

2.1. A kedvezményezett

- (13) Az AFR a teherkocsikra és a tartálykonténerekre szakosodott, vasúti járműveket gyártó vállalkozás, a vasúti gördülőállományok egyik legjelentősebb európai gyártója. A vállalat székhelye Douai-ban (Észak-Franciaország) található; 2008-ban a társaság körülbelül 265 munkavállalót foglalkoztatott.
- (14) Az AFR 2005-ben az Arbel SA vállalat 100 %-os tulajdonában állt ⁽⁹⁾. Az AFR akkoriban hozzávetőlegesen 330 személyt foglalkoztatott.
- (15) Az AFR üzemeltetése már több éve veszteséges volt. A vállalat gazdasági nehézségei 2001-től váltak súlyosabbá. Ez a tendencia 2002 és 2005 között csak tovább fokozódott. A következő táblázat néhány fontosabb mutatót tartalmaz az AFR teljesítményéről a támogatás odaítélése előtt:

	2004.12.31.	2003.12.31.	2002.12.31.	2001.12.31.
Forgalom euróban	22 700 000	42 700 000	42 000 000	70 000 000
Nettó eredmény euróban	- 11 589 620	- 14 270 634	- 2 083 746	- 10 500 000
Saját tőke euróban	- 21 090 000	- 23 000 000	- 8 700 000	- 6 600 000

2.2. A támogatási intézkedések

- (16) A Nord-Pas-de-Calais régió (Région Nord-Pas-de-Calais) és a Douaisis agglomerációs közösség (Communauté d'agglomération du Douaisis) 2005. július 4-én közösen 1-1 millió EUR összegű, tehát összesen 2 millió EUR visszafizetendő előleget nyújtott az AFR-nek.

⁽⁵⁾ A Bizottság 2007. január 24-i C(2007)130 végleges határozata (HL L 183., 2007.7.13., 27. o.).

⁽⁶⁾ A két ügyet a Törvényszék eljáró tanácsának elnöke 2008. november 24-i végzésével egyesítette.

⁽⁷⁾ A T-102/07. sz., *Freistaat Sachsen kontra Bizottság* és a T-120/07. sz., *MB Immobilien és MB System kontra Bizottság* egyesített ügyekben hozott ítélet, az EBHT-ben még nem tették közzé.

⁽⁸⁾ HL C 273., 1997.9.9., 3. o.

⁽⁹⁾ 2007. június 29-én az IGF Industries megvette az AFR-t. A cég neve „IGF Industries – Arbel Fauvet Rail”-re változott.

- (17) A francia hatóságok által rendelkezésre bocsátott információk szerint az előleget az alábbi feltételekhez kötötték:
- A régió a visszafizetendő előleget 4,08 %-os éves kamatra adta (amely megfelelt az előleg nyújtásakor érvényes közösségi referencia-kamatlábnak), azzal a feltétellel, hogy az AFR-rel megkötik majd a kidolgozás alatt álló finanszírozási tervet. Az előleget 2006. január 1-jétől három éven át, félévenként folyósítandó törlesztéssel kellett visszafizetni.
 - A Douaisis agglomerációs közösség a visszafizetendő előleget 4,08 %-os éves kamatra adta (amely megfelelt az előleg nyújtásakor érvényes közösségi referencia-kamatlábnak), azzal a feltétellel, hogy egyrészt a régió ugyanilyen feltételek mellett nyújt visszatérítendő előleget, másrészt rendelkezésére bocsátják az AFR és a szintén az Arbel SA irányítása alatt álló Lormafer vállalat visszavonhatatlan összeolvadásának bizonyítékát. Ezen előleget is 2006. január 1-jétől három éven át, félévenként folyósítandó törlesztéssel kellett visszafizetni.

3. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK OKAI

- (18) A Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatában úgy ítélte meg, hogy a visszafizetendő előlegek az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek. A Bizottság e tekintetben megállapította, hogy ezen előlegek révén az AFR előnyben részesült, mivel a vállalat – pénzügyi helyzete következtében – nem lett volna képes arra, hogy a pénzügyi piacon ilyen kedvező feltételekkel jusson pénzeszközökhöz.
- (19) A Bizottság továbbá úgy ítélte meg, hogy az AFR a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásról szóló közösségi iránymutatás (a továbbiakban: az iránymutatás) ⁽¹⁰⁾ értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül, következésképpen az iránymutatás fényében kell megvizsgálni a számára odaítélt állami támogatás összeegyeztethetőségét. A Bizottság szerint az iránymutatás alapján okkal megkérdőjelezhető a szóban forgó támogatás belső piaccal való összeegyeztethetősége.

4. FRANCIAORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

- (20) A francia hatóságok azt nyilatkozták, hogy bár az AFR a visszafizetendő előlegek nyújtása és folyósítása idején (azaz 2005 júliusában és az év második felében) nehézségekkel küszködött, ügyfelei és bankjai bizalmát azonban mindig megtartotta.
- (21) A francia hatóságok állításai alátámasztására az ügyfelek és a bankok AFR iránti bizalmának jeléül a következőket sorakoztatták fel:
- a [...] (*) bank az AFR folyószámláján 2 millió EUR összeggel emelte a számlafedezet túllépésének engedélyezett összegét (amelyre [...] vállalt kezességet),
 - az AFR ügyfelektől 7 millió EUR összegű előleget kapott (amelyre a [...] vállalt kezességet), amelyet 2006 januárjában további 4 millió EUR előleg egészített ki,
 - a vállalat ugyanebben az időszakban 4 millió EUR összegű „beszállítói” garanciában is részesült a [...] felé.
- (22) A francia hatóságok észrevételeiket dokumentumokkal támasztották alá, amelyekből az alábbiak következnek:
- 2005. július 1-jén a számlafedezet túllépésének kamata 4,4199 % volt,
 - 2005. május 6-án a [...] által az AFR-ért vállalt különféle kezességek (beszállítók, piaci biztosítékok, pénzbiztosítékok) 29 millió EUR összeget tettek ki.
- (23) A francia hatóságok előadták továbbá, hogy az AFR „a megrendelések, a tevékenység, az üzemeltetés és a számlák rendbe tételére” irányuló intézkedéseket tervezett. Ezek az intézkedések, amelyeket a francia hatóságok „szerkezetátalakítási tervnek” minősítettek, három területre koncentráltak: a) egy új kereskedelmi stratégiára (amely az AFR termékeinek kedvezőbb piaci helyzetbe hozását célozta); b) létszámcsökkentésre; és c) egy finanszírozási és feltőkésítési tervre. Ezen intézkedések 2004-től történő végrehajtása kedvező eredményekhez vezetett volna, nevezetesen a forgalom emelkedéséhez (a 2004-es 22,6 millió EUR-ról 45 millió EUR-ra 2005-ben) és a nettó eredmény növekedéséhez, ez utóbbi azonban továbbra is negatív maradt volna (a 2004-es –11,9 millió EUR-ról 8,1 millió EUR-ra 2005-ben).

⁽¹⁰⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

(*) Bizalmas információ.

- (24) Megjegyzendő azonban, hogy az eredeti AFR-határozat ellen benyújtott jogorvoslati kérelmekben a (7) preambulumbekzdésben megjelölt felperesek azt állították, hogy az AFR a támogatás nyújtásának idején nem volt nehéz helyzetben levő vállalkozás. E tekintetben arra hivatkoznak, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett el, amikor nem vette kellő mértékben figyelembe az AFR által hozott, a vállalat talpra állítására irányuló (a (23) preambulumbekzdésben említett) intézkedéseket, amelyek kedvező eredményei (nevezetesen az AFR által 2004 során és 2005 első félévében kötött szállítási szerzések) cáfolják a Bizottság által azon következtetés alátámasztására felhozott érveket, amely szerint az AFR nehéz helyzetben levő vállalkozás.

5. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE A SZERZŐDÉS 107. CIKKE FÉNYÉBEN

5.1. Állami támogatás fennállása

5.1.1. Állami források

- (25) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint, ha a Szerzések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (26) A Bizottság a visszatérítendő előlegekkel kapcsolatban a következőket állapítja meg.
- (27) Az EUMSZ 107. cikke nem csak a tagállamok nemzeti kormányai által nyújtott támogatásokra vonatkozik, hanem a területi önkormányzatok, így például a Nord-Pas-de-Calais régió vagy a Douaisis agglomerációs közösség által nyújtottakra is. E közösségek pénzeszközei állami forrásnak minősülnek, és az AFR-nek nyújtott előlegek odaítélésére vonatkozó döntésük az államnak tudható be.

5.1.2. Bizonyos vállalkozások előnyben részesítése

- (28) Az előlegeket akkor nyújtották az AFR-nek, amikor az nehéz pénzügyi helyzetben volt. A Bizottság az eljárást megindító határozatában úgy ítélte meg, hogy az AFR a támogatás nyújtásakor – az e határozat (15) preambulumbekzdésében ismertetett gazdasági helyzetéből fakadóan – az iránymutatás értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt. A Bizottság megállapította azt is, hogy az előlegeket úgy adták, hogy azok visszafizetésére semmilyen biztosíték nem volt, miközben az alkalmazott kamatlábak megegyeztek a szokásos biztosítékokkal fedezett kölcsönök esetén alkalmazott kamatlábakkal ⁽¹⁾. A Bizottság ennél fogva úgy véli, kizárt, hogy az AFR – figyelembe véve pénzügyi helyzetét – a hitelpiacon ilyen kedvező feltételekkel pénzeszközökhöz juthatott volna. Ezért a szóban forgó előlegek az AFR-nek juttatott előnynek tekintendők.
- (29) Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a francia hatóságok a (24) preambulumbekzdésben idézett példákra alapozva azt állították, hogy az AFR a támogatás nyújtásakor még élvezte ügyfelei és bankjai bizalmát. A Bizottság ezen észrevételeket úgy értelmezi, hogy Franciaország vitatja, hogy az AFR a hitelpiacon ne tudott volna hasonló feltételekkel pénzeszközökhöz jutni (amivel egyben vitatja azt is, hogy a visszatérítendő előlegek révén az AFR előnyben részesült), és továbbá azt is, hogy az AFR a visszatérítendő előlegek nyújtásának időpontjában az iránymutatás értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozás lett volna.
- (30) Franciaország észrevételei azonban a következő okokból nem indokolják a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatban kifejtett elemzés módosítását.
- (31) A francia hatóságok által a hitelekkel kapcsolatban felhozott példák (így például a fedezet túllépésének engedélyezése a folyószámlán vagy az ügyfelektől kapott előlegek) nem összevethetők a szóban forgó visszatérítendő előlegekkel. A folyószámlán a fedezet túllépésének engedélyezése – a három évre nyújtott visszatérítendő előlegekkel szemben – ugyanis csupán igen rövid távra nyújtott hitel. E különféle hitelformákra a hitelezők nem ugyanazt a kockázatelemzést alkalmazzák, és az alapján, hogy egy adós képes rövid távú hitelhez jutni, még nem lehet megítélni, hogy milyen eséllyel juthat hosszabb lejáratú hitelhez, amelynek visszafizetése az adós túlélési képességeitől függ.
- (32) Ami az ügyfelektől kapott előleget illeti, a Bizottság megállapítja, hogy azokra egy független intézmény, a [...] viszontkezeséget vállalt, tehát az ügyfelek és a beszállítók nem viseltek az AFR pénzügyi helyzetével kapcsolatos kockázatot, így nem volt okuk arra, hogy az előlegek folyósítását a vállalat pénzügyi stabilitásának ahhoz hasonló elemzésétől tegyék függővé, amelyet egy hitelező végzett volna a biztosíték nélküli kölcsön nyújtásának mérlegelésekor.

⁽¹⁾ Lásd a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módjáról szóló bizottsági közleményt (HL C 273., 1997.9.9., 3. o.).

- (33) Következésképpen Franciaország észrevételei alapján nem állapítható meg, hogy az AFR a hitelpiacon hasonló feltételekkel juthatott volna hozzá pénzeszközökhöz.

5.1.3. Nehéz helyzetben levő vállalkozás

- (34) A tekintetben, hogy az AFR az iránymutatás értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül-e, a Bizottság a következőket állapítja meg.
- (35) Az iránymutatás 10. pontjának a) alpontja értelmében egy vállalkozás akkor van nehéz helyzetben, ha törzstőkéjének több mint a fele nincs meg, és annak több mint egynegyede az előző 12 hónap során veszett el. E rendelkezés azt a feltételezést tükrözi, hogy a törzstőkéje jelentős részét elveszítő vállalkozás képtelen lesz arra, hogy megállítsa a veszteségek halmozódását, amely szinte teljes bizonyossággal azt eredményezi, hogy rövid- vagy középtávon feladja üzleti tevékenységét. A Bizottság szerint ez a feltételezés még inkább érvényes egy olyan vállalkozásra, amely törzstőkéje egészét elvesztette, és melynek saját tőkéje is a negatív tartományban van.
- (36) Amint az a (15) preambulumbekzdésben említett pénzügyi adatokból (amelyeket Franciaország a hivatalos vizsgálati eljárás keretében nem vitatott) is látszik, az AFR saját tőkéje 2001 óta negatív, és a támogatás nyújtásának időpontjában sem volt képes e tendenciát megállítani, és ismét pozitív saját tőkére szert tenni. Ezek fényében a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az AFR a támogatás nyújtásának időpontjában az iránymutatás 10. pontjának a) alpontja értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt.
- (37) Ezenkívül a Birea-ügyben hozott ítéletében a Törvényszék is megerősítette, hogy a tőke jelentős csökkenése a nehéz helyzetre utaló jel, és a Bizottság helyesen állapította meg, hogy egy negatív saját tőkével rendelkező vállalkozás – az iránymutatás konkrétabb rendelkezéseitől függetlenül is – nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak tekintendő.
- (38) A Bizottság másodsorban megállapítja, hogy az AFR a támogatás nyújtásakor a nehéz helyzetben lévő vállalkozásokról szóló iránymutatás 11. pontjában szereplő meghatározásának is megfelelt, amely szerint egy vállalat a 10. pontban hivatkozott feltételek hiányában is nehézségben lévőnek tekinthető, különösen akkor, ha egy vállalkozás nehéz helyzetére utaló szokásos jelek mutatkoznak, így például a növekvő veszteségek és a csökkenő forgalom. Az iránymutatás 11. pontja szerint azonban egy nehéz helyzetben lévő vállalkozás mindenesetre csak akkor jogosult támogatásra, ha igazolni lehet, hogy képtelen saját erejéből, illetve a tulajdonosai/résztvényesei vagy a hitelezők által biztosított források bevonásával talpra állni. E rendelkezés arra emlékeztet, hogy egy vállalat nehézségben lévőnek minősítésekor minden vonatkozó mutatót figyelembe kell venni, ugyanakkor döntő súllyal esik a latba az, hogy a vállalat képes-e az állami hatóságok beavatkozása nélkül talpra állni. A Bizottság arra is emlékeztet, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat⁽¹²⁾ szerint e „jelek” felsorolása nem kumulatív és nem is kimerítő, továbbá nincs bizonyos minimális számú jel, amelyek fenn kell állnia ahhoz, hogy ez a kritérium teljesüljön.
- (39) E tekintetben a Bizottság megállapítja (ahogy az a (15) preambulumbekzdésben található táblázatból is következik), hogy az AFR forgalma 2001 óta folyamatosan csökken, a vesztesége pedig nem mérséklődik. Az iránymutatás 11. pontja értelmében ezek a nehéz helyzetben lévő vállalkozásra jellemző sajátosságok. A Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatában már megállapította ezeket a sajátosságokat azon előzetes következtetése alátámasztására, miszerint az AFR nehéz helyzetben lévő vállalkozás. Ezenkívül az AFR pénzügyi helyzetének kedvezőtlen alakulása abból fakad, hogy 2004 januárjától kezdve a vállalat képtelen volt idejében törleszteni mintegy 4,3 millió EUR összegű társadalombiztosítási- és adótartozását, ezért kénytelen volt az illetékes hatóságoktól moratóriumot és adósságrendezési terv elfogadását kérni.
- (40) A Franciaország által felsorakoztatott azon főbb elemek, amelyek ennek ellenkezőjére utalhatnak, az AFR-nek nyújtott kölcsönök (a folyószámlán a fedezet túllépése és az előlegek), valamint a [...] által az AFR javára vállalt bizonyos garanciák. A Bizottság szerint ezeket az elemeket az iránymutatás 11. pontjában előírt vizsgálat keretében kell figyelembe venni, amely során azt ítélik meg, hogy a vállalat képes-e talpra állni a pénzügyi piacokon megszerezhető pénzeszközök segítségével. A Bizottság e tekintetben a következőket állapítja meg:

— abból, hogy az AFR negatív saját tőkével rendelkezik, az következik, hogy saját forrásai segítségével nem volt képes nehéz helyzetéből kilábalni,

⁽¹²⁾ Lásd az Elsőfokú Bíróság T-349/96. sz., *Corsica Ferries* ügyben 2005. június 15-én hozott ítéletének (EBHT 2005., II-2197. o.) 191. pontját; a Bizottság C 62/2000. sz., *Kahla* ügyben 2003. május 13-án hozott határozatának (HL L 227., 2003.9.11., 12. o.) (117) preambulumbekzdését; és a Bizottság C 5/2003. sz., *MobilCom* ügyben 2004. július 14-én hozott határozatának (HL L 116., 2005.5.4., 55. o.) (148)–(164) preambulumbekzdését; valamint a *Birea*-ügyben hozott, fentiekben hivatkozott ítélet 133–135. pontját.

- a francia hatóságok jelezték, hogy az AFR részvényese, az Arbel SA – az AFR-nek nyújtott támogatása dacára – egymagában képtelen leányvállalatát talpra állítani,
- a piaci pénzügyi forrásokat illetően a Franciaország által említett hitelek és kezességek legfeljebb csak arról tanúskodnak, hogy az AFR bizonyos mértékig képes volt még korlátozott összegű, rövid lejáratú hitelekhez jutni. Ugyanakkor azonban – figyelembe véve az AFR nehézségeinek nagyságrendjét, különös tekintettel sajáttőke-szükségleteire – az említett hitelek alapján nem lehet megállapítani, hogy az AFR a piaci forrásokból származó finanszírozással meg tudta volna oldani problémáit. Ezért kellett végül a régióknak és az agglomerációs közösségnek pénzügyi szempontból beavatkozni.
- (41) Ami az AFR fizetőképességének helyreállítására irányuló, 2004-től végrehajtott intézkedéseket illeti, a Bizottság elsősorban megállapítja, hogy a szerkezetátalakítási intézkedések végrehajtása a támogatás iránymutatással való összeegyeztethetőségének feltételét jelenti, amennyiben az említett intézkedések megfelelnek az iránymutatásnak. Ugyanakkor nem feltétlenül vannak hatással a nehéz helyzetben levő vállalkozáskénti minősülésre, amelyet a támogatás kedvezményezettjének a támogatás nyújtásakor fennálló pénzügyi helyzetére tekintettel kell vizsgálni. Ezt az elemzést elsősorban a vállalkozás legfrissebb lezárt számviteli adatai alapján kell elvégezni. A jelen ügyben ez a 2004-es pénzügyi év adatait jelenti, amelyek elemzése a fentiekben leírt okokból ahhoz a következtetéshez vezetett, hogy az AFR a támogatás nyújtásakor nehéz helyzetben volt.
- (42) A francia hatóságok (valamint az eredeti határozat ellen keresetet benyújtott felperesek) előadták, hogy az AFR fizetőképességének helyreállítására irányuló intézkedések a támogatás nyújtását megelőző hónapokban kedvező eredményekhez vezettek. A Bizottság ugyanakkor megállapítja, hogy az ezen érv alátámasztására felhozott eredmények kis mértékűek, esetlegesek és viszonylag rövid időszakra vonatkoznak. A vállalkozás nettó eredménye egyebekben messzemenően negatív maradt.
- (43) A súlyos nehézségek fennállására utaló, rövid vagy középtávon a vállalkozás túlélését fenyegető elemekhez – nevezetesen ahhoz a tényhez, hogy az AFR 2001 óta negatív saját tőkével rendelkezett (rendkívül lényeges és hosszú időszakra vonatkozó jel) – képest a francia hatóságok által hivatkozott tendenciák nem tekinthetők az AFR pénzügyi helyzetének helyreállítására utaló komoly jeleknek. E tendenciák tehát nem érvénytelenítik az arra utaló, nagyon erős jeleket, amelyek szerint az AFR nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt.
- (44) Megállapítható tehát, hogy az AFR a támogatás nyújtásakor súlyos pénzügyi nehézségekkel küszködött, amelyek rövid- vagy középtávon veszélyeztették túlélését, és amelyeket az állami hatóságok beavatkozása nélkül nem tudott volna megoldani.
- (45) A fenti megfontolások és különösen a (15) preambulumbekkezdésben szereplő táblázatban feltüntetett pénzügyi eredmények alapján ezért a Bizottság úgy véli, hogy az AFR a visszatérítendő támogatások nyújtása idején az iránymutatás 10. pontja és másodsorban az iránymutatás 11. pontja értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt. A Bizottság úgy véli, hogy nehézségeiből fakadóan az AFR nem tudott volna a hitelpiacon hasonlóan kedvező feltételekkel pénzeszközökhöz jutni. A szóban forgó előlegek tehát előnyt biztosítottak az AFR számára azáltal, hogy kedvezőbb feltételek melletti finanszírozást tettek lehetővé, mint amilyenhez a hitelpiacon juthatott volna.

5.1.4. A kereskedelemre és a versenyre gyakorolt hatás

- (46) A visszatérítendő előlegek az AFR-t előnyben részesítik más hasonló helyzetben lévő vállalkozásokkal szemben, mivel azokat kizárólag az AFR számára nyújtják.
- (47) A vasúti gördülőállomány-gyártás ágazatát több európai gazdasági szereplő jelenléte és az Unión belüli kereskedelem jellemzi. Az AFR-nek nyújtott előny tehát torzíthatja a versenyt és a tagállamok közötti kereskedelmet.

5.1.5. Következtetés

- (48) A Bizottság a fenti megfontolások alapján úgy véli, hogy az AFR-nek nyújtott visszatérítendő előlegek az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek.

5.2. A támogatás összege

- (49) A nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak hitel formájában nyújtott támogatás esetén a támogatási elem a ténylegesen alkalmazott kamatláb és azon kamatláb különbözetében áll, amellyel a kedvezményezett vállalkozás a magán hitelpiacon ugyanahhoz a hitelhez juthatott volna.
- (50) A referencia-kamatlábról szóló 1997. évi közleménnyel összhangban a Bizottság referencia-kamatlábakat állapít meg, amelyek a közép- és hosszú lejáratú, szokásos biztosítékkal fedezett kölcsönök után felszámított kamatlábak átlagos szintjét tükrözik. A közlemény hangsúlyozza továbbá, hogy a referencia-kamatláb olyan minimális érték, amely különleges kockázattal járó helyzetekben emelhető, például ha egy vállalkozás nehéz helyzetbe kerül, vagy ha a bankok által általában kért biztosíték hiányzik. Ezekben az esetekben a növelés elérheti vagy meghaladhatja a 400 bázispontot. A referencia-kamatlábról szóló 1997. évi közlemény nem rendelkezik arról, hogy a különböző kockázati prémiumok kumulálható-e különböző kockázatok figyelembevétele esetén. Bár az ilyen halmozódás nincs kizárva, a Bizottságnak határozatában a pénzügyi gyakorlat elemzésével indokolnia kell a különböző kockázati prémiumok kumulálását illetően alkalmazott módszert ⁽¹³⁾.
- (51) 2004-ben a Deloitte&Touche Wirtschaftsprüfungsgesellschaft GmbH könyvvizsgáló iroda tanulmányt ⁽¹⁴⁾ készített a Bizottság nevében (a továbbiakban: a tanulmány). A tanulmány empirikus kutatás alapján azonosítja a piacon a vállalkozásokra vagy (különböző biztosítékokkal rendelkező) tranzakciókra vonatkozó különböző kockázati kategóriákra alkalmazott prémiumokat. A tanulmány világosan kimutatja, hogy a kockázatok különböző aspektusainak (az adós fizetőképessége, biztosítékok) egyidejű fennállása az alap-kamatlábhoz adódó növelések formájában mutatkozik meg.
- (52) A tanulmány nyomán a Bizottság a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítási módjának módosításáról szóló 2008. évi közleményében ⁽¹⁵⁾ (a továbbiakban: a referencia-kamatlábról szóló 2008. évi közlemény) pontosította a kölcsönök támogatási elemének kiszámítása során alkalmazott megközelítését. Ez a közlemény a tanulmányban vázolt módszert tükrözi és az alap-kamatlábhoz hozzáadandó különböző prémiumokról rendelkezik a vállalkozás hitelképessége és a felkínált biztosítékok függvényében.
- (53) Megjegyzendő, hogy az egyes intézkedések támogatási elemének meghatározása az állami támogatás fogalmához kapcsolódik, és mint azt a Bíróság ítélezési gyakorlatában is következetesen kimondja, „[a]z állami támogatás fogalma [...] egy olyan objektív helyzetre vonatkozik, amelyet a bizottsági határozat meghozatalának időpontjában értékelnek” ⁽¹⁶⁾.
- (54) Következésképpen a Bizottság véleménye szerint a támogatási elem meghatározásához a referencia-kamatlábról szóló 2008. évi közleményben foglalt módszert kell alkalmazni, így a Bizottság a szóban forgó intézkedéseket e közlemény fényében kívánja vizsgálni.
- (55) A referencia-kamatlábról szóló 2008. évi közlemény úgy rendelkezik, hogy az állami támogatás fennállásának kizárását lehetővé tevő mértékű prémium nehéz helyzetben lévő és alacsony mértékű biztosítékokat kínáló vállalkozás esetén 1 000 bázispontnak felel meg.
- (56) Mint azt az 5.1.3. szakaszban vázoltuk, a Bizottság úgy tekinti, hogy az AFR a (támogatási) intézkedések nyújtásakor nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt. A Bizottság megállapítja továbbá, hogy a visszatérítendő előlegek garantálására semmilyen biztosítékot nem nyújtottak, így a biztosítékok szintje alacsonynak tekinthető.
- (57) Így tehát a támogatási elem elvben az 1 000 bázisponttal növelt alapkamatláb és azon kamatláb különbözetének felel meg, amely mellett az intézkedést nyújtották. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a 2008. április 2-i eredeti határozat szerint az alkalmazandó növelés 800 bázispontnak felelt meg, továbbá hogy a támogatás kedvezményezettje a határozatot nem támadta meg és a kedvezményezett egyetlen versenytársa sem kérdőjelezte meg az eredeti határozat jogszerűségét, valamint a jelen ügy körülményeinek összességére figyelemmel a Bizottság azt az álláspontot képviseli, hogy ezt a növelést a jelen ügyben nem szükséges módosítani.
- (58) A Bizottság megállapítja, hogy a támogatási elem az alkalmazandó, 800 bázisponttal növelt referencia-kamatláb és azon kamatláb közötti különbözetnek felel meg, amely mellett az intézkedést nyújtották.

⁽¹³⁾ Lásd a T-102/07. és a T-120/07. sz., *Freistaat Sachsen, MB Immobilien Verwaltungs GmbH és MB System GmbH & Co. KG kontra Bizottság* (ún. *Biria*) egyesített ügyekben hozott ítélet (az EBHT-ben még nem tették közzé) 218–222. pontját.

⁽¹⁴⁾ „Study by Deloitte & Touche GmbH in relation to the updating of the reference rates of interest applied to State aid control in the EU”, 2004. október. http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/full_report.pdf.

⁽¹⁵⁾ HL C 14., 2008.1.19., 6. o.

⁽¹⁶⁾ Lásd a Bíróság C-341/06. P. és C-342/06. P. sz., *Chronopost* egyesített ügyekben 2008. július 1-jén hozott ítéletének (EBHT 2008., I-4777. o.) 95. pontját.

5.3. A támogatás összeegyeztethetősége a belső piaccal

- (59) Figyelembe véve az AFR-nek a támogatás nyújtásakor fennálló – a (15) preambulumbekzdésben foglalt táblázatban bemutatott – gazdasági helyzetét (több éven át tartó veszteséges üzemeltetés, negatív saját tőke, csökkenő forgalom), a Bizottság úgy véli, hogy a visszatérítendő előlegek odaítélések az AFR az iránymutatás értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt. Franciaország észrevételei – a (41)–(44) preambulumbekzdésben említett okokból – nem indokolják ezen értékelés módosítását.
- (60) 2005-ben az AFR valóban az Arbel SA holding irányítása alatt álló vállalatcsoporthoz tartozott. E csoportnak vasúti ágán (amely az AFR-ből és a Lormaferből állt) kívül volt egy építőipari ága is, amely ablakgyártásra szakosodott építőipari vállalatokból állt. A francia hatóságok által a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását megelőző levelezés során szolgáltatott információkból azonban az tűnik ki, hogy az AFR nehézségei a csoporton belül csak rá korlátozódtak, hiszen tevékenysége semmilyen módon nem kapcsolódik az építőipari ághoz. A Bizottság megállapítja továbbá, hogy az AFR nehézségei túlságosan nagyok voltak ahhoz, hogy azokat a csoport meg tudja oldani, hiszen ez utóbbi is csak közepes eredményeket mutatott fel. A Bizottság véleménye szerint tehát az iránymutatás 13. pontja nem zárja ki, hogy az AFR – vállalatcsoporthoz való tartozása ellenére – megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatásokra legyen jogosult.
- (61) A támogatás összeegyeztethetőségét tehát az iránymutatás fényében kell értékelni.
- (62) A Bizottság megállapítja, hogy a szerkezetátalakítási támogatások összeegyeztethetőségének az iránymutatásban előírt feltételei az alábbi okokból nem teljesülnek.
- (63) A francia hatóságok nem nyújtottak be az iránymutatás 34–37. pontjának megfelelő szerkezetátalakítási tervet. A (24) preambulumbekzdésben említett, a francia hatóságok által „szerkezetátalakítási tervként” bemutatott szerkezetátalakítási intézkedések, amelyeket 2004-től hajtottak végre (lásd a (24) preambulumbekzdést), elfogadásuk időpontjában nem illeszkedtek olyan megvalósítható szerkezetátalakítási terv keretébe, amely iránt az érintett tagállam elkötelezi magát (az iránymutatás 35. pontja). Az iránymutatásban előírtakkal ellentétben az állítólagos terv nem hivatkozik piacfelmérésre. A piacfelmérés azért szükséges, hogy fel lehessen mérni az életképesség helyreállításának esélyeit, valamint a belső szerkezetátalakítási intézkedéseket (az iránymutatás 35. pontja). Ezenkívül semmi nem bizonyítja, hogy 2005 júliusában létezett olyan szerkezetátalakítási terv, amely ismertette „mindazokat a körülményeket, amelyek nehéz helyzetbe hozták a vállalkozást, lehetővé téve annak elbírálását, hogy a javasolt intézkedések megfelelőek-e” (az iránymutatás 36. pontja). Végül az állítólagos tervből semmilyen kompenzációs intézkedés nem következik, amit pedig az iránymutatás 38. pontja megkövetel.
- (64) A fenti preambulumbekzdésben foglalt okokból a Bizottság úgy ítéli meg, hogy nem nyújtottak be hozzá az iránymutatásnak megfelelő szerkezetátalakítási tervet.
- (65) A támogatás nem tesz eleget a megmentési célú támogatásokra vonatkozóan az iránymutatásban előírt feltételeknek, mivel a visszafizetendő előlegeket hat hónapot meghaladó időtartamra nyújtották (lásd az iránymutatás 25. pontját).
- (66) Következésképpen a szóban forgó támogatás nem egyeztethető össze a belső piaccal.

6. KÖVETKEZTETÉS

- (67) A Bizottság megállapítja, hogy Franciaország az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével jogellenesen hajtotta végre a szóban forgó támogatást. Mivel a támogatás a belső piaccal nem összeegyeztethető, Franciaországnak azt be kell fejeznie, és a kedvezményezettrel vissza kell fizetnie a már folyósított összegeket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottságnak a C 38/2007. sz. ügyben 2008. április 2-án hozott C(2008) 1089 végleges határozata visszavonásra kerül.

2. cikk

Az Arbel Fauvet Rail SA számára Franciaország által jogellenesen, az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével nyújtott állami támogatás a belső piaccal nem összeegyeztethető.

3. cikk

- (1) Franciaország a kedvezményezettel visszafizetteti a 2. cikkben megjelölt támogatást.
- (2) A visszafizettetendő összegek tartalmazzák a kamatokat, attól az időponttól kezdődően, amikor azokat a kedvezményezett rendelkezésére bocsátották, tényleges visszafizetésük időpontjáig.
- (3) A kamatokat a 794/2004/EK bizottsági rendelet ⁽¹⁷⁾ V. fejezetének megfelelően, kamatos kamattal kell kiszámítani.
- (4) Franciaország a jelen határozat közlésének időpontjától kezdve megszünteti a 2. cikkben említett támogatás valamennyi függőben lévő kifizetését.

4. cikk

- (1) Az 1. cikkben említett támogatást azonnal és hatékonyan kell visszafizettetni.
- (2) Franciaország biztosítja, hogy e határozatot a róla szóló értesítéstől számított négy hónapon belül végrehajtja.

5. cikk

- (1) A jelen határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül Franciaország a Bizottság rendelkezésére bocsátja az alábbi információkat:
 - a) a kedvezményezettel visszafizettetendő teljes összeg (támogatás és kamatok);
 - b) az e határozatnak való megfelelés érdekében meghozott és tervezett intézkedések részletes leírása;
 - c) igazoló dokumentumok arra vonatkozóan, hogy a kedvezményezettet felszólították a támogatás visszafizetésére.
- (2) Franciaország folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az ezen határozat végrehajtása érdekében hozott nemzeti intézkedésekről, amíg az 1. cikkben említett támogatás visszafizetése be nem fejeződik. Franciaország a Bizottság kérésére haladéktalanul továbbít valamennyi információt a határozatnak való megfelelés érdekében meghozott és tervezett intézkedésekről, valamint részletes tájékoztatást ad a kedvezményezett által már visszafizetett támogatás és kamatok összegéről.

6. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2010. június 23-án.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök

⁽¹⁷⁾ A Bizottság 2004. április 21-i 794/2004/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).